

Національний
університет оборони
України

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Теорія і методика наукових досліджень у
вищій військовій школі»

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий), PhD
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS/90 год. (Л – 8 год., ГЗ – 6 год., СЗ – 8 год., ПЗ – 4 год., Екз – 4 год., СР – 60 год.)
Курс/семестр	1 курс, 1 семестр
Лінк на дисципліну	adl.mil.gov.ua (Підготовка здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії)
Оригінальність дисципліни	Поєднує теоретичне навчання, науково-дослідницьку роботу і практичну діяльність у бібліотеках
Ключові слова	Наукове дослідження, дослідницькі методи, науково-дослідницька робота, вища військова школа
Викладач	Вітченко Андрій Олександрович , доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри суспільних наук навчально-наукового інституту воєнної історії Сторінка в GoogleScholar: https://scholar.google.com/citations?user=RrC6fi8AAAAJ&hl=uk Наукові та навчально-методичні праці за тематикою дисципліни: 1 підручник, 3 статті за тематикою навчальної дисципліни Підвищення кваліфікації: курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників з питань освітньої діяльності (2022), м. Київ, свідоцтво СПК № 07834530/006447-22, 7 кредитів ЄКТС; освітній вебінар з проблем наукометрії для підвищення кваліфікації на тему “Міжнародний досвід у сфері видавничої справи. Успішні публікації у Scopus та Web of Science”, м. Київ, сертифікат АА 3013 від 19.11.2021, 1 кредит ЄКТС; курс “Дизайн дослідження: курс дослідження та відкриття” (2022), м. Гамбург, сертифікат XV-16-293849248-22, 0,33 кредити ЄКТС. Контактні дані: тел. 050 5595171, e-mail: vitan2017@ukr.net. кафедра суспільних наук, ауд. 1/144
Чому дисципліна	Спрямована на вирішення прикладних дослідницьких завдань, пов'язаних з виконанням дисертації доктора філософії, допомагає

для мене є важливою/корисною/актуальною?	опанувати як теоретичні основи наукового пошуку, так і процедури експертизи, захисту дисертаційної роботи
Які знання я отримаю?	Знання принципів, змісту та підходів до організації наукового пошуку, нормативних вимог щодо підготовки, експертизи та захисту дисертації доктора філософії
Які вміння я розвину?	<p>Уміння планувати, організовувати та проводити наукове дослідження, оформлювати наукові тексти з дотриманням чинних стандартів, здійснювати контроль результатів власного наукового пошуку</p> <p><u>Відповідно програмних компетентностей ОНП 263 Цивільна безпека:</u></p> <p>ЗК01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері цивільної безпеки та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.</p> <p>СК02. Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти експериментальних, емпіричних і теоретичних досліджень у сфері цивільної безпеки, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.</p>
Що мене очікує?	Активна навчально-пізнавальна діяльність, інтерактивна комунікація під час аудиторних занять, самоосвітня підготовка за визначеними викладачем завданнями, періодичне консультування, пошукова робота з використанням інформаційних ресурсів наукових бібліотек, системи дистанційного навчання університету
Якого результату я досягну?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання принципів, змісту та підходів до організації наукового пошуку, морально-етичних норм і правил поведінки викладача-дослідника вищої військової школи. 2. Уміння планувати, організовувати та проводити наукове дослідження у ВВНЗ, здійснювати контроль результатів власного наукового пошуку. 3. Готовність здійснювати апробацію матеріалів власного дослідження, налагоджувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію у процесі наукового пошуку. 4. Науковий світогляд, культура наукової комунікації, академічна доброчесність. <p><u>Відповідно програмних результатів навчання ОНП 263 Цивільна безпека:</u></p> <p>РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання в сфері цивільної безпеки і на межі галузей знань, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку цивільної безпеки, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>РН03. Формулювати і перевіряти ідеї, гіпотези, стратегії, рішення, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати експериментальних, емпіричних та теоретичних досліджень у сфері цивільної безпеки, комп'ютерне моделювання, наявні дані.</p>

	<p>PH06. Здійснювати педагогічну діяльність у сфері цивільної безпеки, використовуючи його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методи навчання.</p> <p>PH07. Визначати наукові та практичні проблеми у сфері цивільної безпеки, глибоко розуміти методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці.</p> <p>PH09. Розробляти, удосконалювати та досліджувати концептуальні та комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері цивільної безпеки та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p>
<p>Де я зможу застосувати отримані знання та вміння?</p>	<p>У процесі виконання дисертаційного дослідження доктора філософії, у подальшій самостійній науково-дослідницькій та викладацькій роботі у ВВНЗ</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Теоретико-методологічні основи наукових досліджень.</p> <p>Лекція 1.1. Наука як провідний чинник розвитку людини і суспільства. Місце і роль науки у системі підготовки фахівців з вищою освітою. Групове заняття 1.2. Наукова діяльність у Збройних Силах України. Семінар 1.3. Академічна доброчесність військового дослідника. Лекція 1.4. Сучасна методологія наукового пошуку. Семінар 1.5. Навчальна дискусія на тему: «Що має бути ціннісним орієнтиром сучасного військового дослідника – прагматизм, сцієнтизм чи гуманізм?»».</p> <p>Тема 2. Методика організації наукового пошуку у вищій військовій школі.</p> <p>Лекція 2.1. Система науково-дослідницької роботи доктора філософії. Групове заняття 2.2. Предмет, зміст і структура дисертаційного дослідження доктора філософії. Практичне заняття 2.3. Науковий апарат дисертації, основні вимоги до його визначення. Групове заняття 2.4. Методи наукового пошуку. Семінар 2.5. Захист індивідуальних проектів на тему: «Актуальність обраної теми наукового дослідження: основні аргументи та ймовірні заперечення».</p> <p>Тема 3. Апробація та експертиза результатів наукового дослідження.</p> <p>Лекція 3.1. Апробація результатів та експертиза дисертаційного дослідження доктора філософії. Семінар 3.2. Сучасні підходи до апробації результатів наукового дослідження у вищій військовій школі. Практичне заняття 3.3. Підготовка та проведення захисту наукових робіт. Екзамен. Презентація і захист індивідуального проекту. План-проспект дисертаційного дослідження за ініційованою темою.</p>
<p>Інформаційні джерела</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вітченко А. О. Теорія і методика наукових досліджень у вищій військовій школі : підруч. Київ : НУОУ, 2020. 268 с. 2. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text (дата звернення: 20.08.2024). 3. Наказ МО України від 16.07.2024 № 480 «Про затвердження

	<p>Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності в системі Міністерства оборони України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1164-24#n7 (дата звернення: 20.08.2024).</p> <p>4. Гончаренко С.У. Етика науки та етичний кодекс ученого. <i>Шлях освіти</i>. 2011. № 3. С. 2–8.</p> <p>5. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12 (дата звернення: 20.08.2024).</p> <p>6. Право інтелектуальної власності : Академ. курс : підруч. за ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. 2-ге вид., переробл. та доп. Київ : Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. 672 с.</p> <p>7. Хоружа Л.Л. Морально-етичні принципи та норми наукової діяльності. <i>Вища школа</i>. 2015. № 6. С. 9–19.</p> <p>8. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти: монографія. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 320 с.</p> <p>9. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підруч. 6-те вид., перероб і доп. Київ : Знання-Прес, 2008. 310 с.</p> <p>10. Постанова КМУ від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії». Зі змінами згідно з Постановою КМУ від 03.05.2024 № 507. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text (дата звернення: 20.08.2024).</p>
«Правила гри»	<p>Взаємоповага, взаємодовіра і співпраця, позитивне ставлення до взаємонавчання; академічна доброчесність, дисциплінованість, контактність і оперативність зворотного зв'язку; відкритість і прозорість, об'єктивність в оцінюванні та самооцінюванні; обов'язкове покарання за будь-які прояви академічної недоброчесності (перескладання, повторний курс)</p>
Академічна мобільність	<p>Здобувачу освіти гарантується право на академічну мобільність, яка здійснюється відповідно до угод та меморандумів про наукову та науково-технічну співпрацю із закладами НАН України, ВВНЗ, військовими навчальними підрозділами ЗВО та науковими організаціями. А також відповідно до угод про співпрацю із закордонними військовими ЗВО, доступом до спільних освітньо-наукових проєктів (ERASMUS+, DEEP UKRAINE Programme), та залученням до міжнародних конференцій.</p>
Додатково	<p>Детальнішу інформацію про дисципліну «Теорія і методика наукових досліджень у вищій військовій школі» наведено в робочій програмі навчальної дисципліни</p>